

Ορθόδοξος Συναξαριστής :: <https://www.saint.gr>

Άγιος Πανάρετος Αρχιεπίσκοπος Πάφου

Επισκεφτείτε τον ιστοχώρο μας στην διεύθυνση: <http://www.saint.gr/1437/saint.aspx> για περισσότερες πληροφορίες για τον βίο (ονόματα, βίντεο, ακολουθίες, φωτογραφίες κτλ) καθώς και για τυχών ενημερώσεις - διορθώσεις.

Τελευταία ενημέρωση βιογραφίας: 29/3/2010 5:01:00 μμ
Δημιουργία εγγράφου: 03/03/2025 16:09:53

Σύνοψη

Τύπος εορτής: Εορτάζει στις 1 Μαΐου εκάστου έτους.

Ημ/νια Βίου: 29/3/2010 5:01:00 μμ

Βιογραφία

Πάσαν αρετήν προς εαυτόν ελκύσας,
Πράξει την κλήσιν Πανάρετος καλύπτει

Ο Άγιος Πανάρετος γεννήθηκε στις αρχές 18ου μ.Χ. αιώνα πιθανότατα στην Περιστερωνοπηγή Αμμοχώστου, όπου και εμόνασε στην εκεί Μονή του Αγίου Αναστασίου. Το 1764 μ.Χ. γνωρίζουμε ότι ήταν ηγούμενος στη Μονή Παναγίας Παλλουριωτίσσης. Ανέβηκε στο θρόνο της Πάφου το 1767 μ.Χ. και διετέλεσε ποιμενάρχης της μέχρι το 1790 μ.Χ. που κοιμήθηκε εν Κυρίω.

Έζησε στα δύσκολα εκείνα χρόνια που «όλα τα 'σκιαζε η φοβέρα και τα πλάκωνε η σκλαβιά», τα χρόνια της Τουρκοκρατίας. Χωρίς την ύπαρξη σχολείων και δωρεάν μόρφωσης τότε, μπόρεσε κι έγινε κάτοχος ευρείας μόρφωσης, με τις δικές του προσωπικές προσπάθειες και τη φοίτησή του σε σχολές που διατηρούσαν τα μοναστήρια. Είχε ευρείς ορίζοντες, κάτι που το συνδύαζε με σκληρή ασκητική ζωή την οποία έκρυβε επιμελώς. Ζούσε λιτοδίαιτα και χωρίς πολυτέλεια, όπως ο πιο φτωχός Κύπριος της εποχής του. Αγρυπνούσε πολλές ώρες προσευχόμενος. Εξομολογείτο με ταπείνωση και λειτουργούσε με ιεροπρέπεια. Ξέροντας πολύ καλά ότι η μεγαλύτερη νίκη του ανθρώπου είναι να νικήσει τον ίδιο τον εαυτό του, δηλαδή τα πάθη και τις αδυναμίες του, αλλά και για να θυμάται ότι ο λαός που του εμπιστεύθηκε ο Θεός ήταν βαριά αλυσοδεμένος στην τούρκικη σκλαβιά, έφερε στο σώμα του μια οριχάλκινη και μια σιδερένια αλυσίδα. Αγιάζοντας τον εαυτό του με τη Χάρη του Θεού έδωκε τη μεγαλύτερη βοήθεια στο ποίμνιο του.

Ως Μητροπολίτης τόσο αγάπησε το λαό του που ασχολήθηκε με τα προβλήματα όλων με ξεχωριστή αγάπη. Πνευματικά και υλικά αγαθά τα χρησιμοποιούσε ορθόδοξα, με ισορροπία, προς δόξα Θεού. Οδηγούσε το λαό στη θέωση, λειτουργούσε, ποιμνιάζει, δίδασκε, εργαζόταν, δημιουργούσε. Ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για τα θεολογικά και εκκλησιαστικά ζητήματα, αλλά ακριβώς επειδή ζούσε αυθεντικά την ορθοδοξία και έβλεπε τη ζωή ως ενιαία, επέδειξε θαυμαστό ενδιαφέρον και για τα εθνικά θέματα, την παιδεία του υπόδουλου Παφιακού λαού και ολόκληρου του γένους, τα γράμματα, τις τέχνες και τον πολιτισμό.

Ευλαβείτο ιδιαίτερα τον Άγιο Φίλιππο (βλέπε 14 Νοεμβρίου) και κατασκεύασε ασημένια θήκη για την κάρα του Αγίου που ευρίσκεται σήμερα στο Όμοδος. Δι' εξόδων του κατασκευάστηκε εικόνα του Αποστόλου Φιλίππου, που σώζεται στο μοναστήρι Τιμίου Σταυρού Ομόδους και απεικονίζει και τον ίδιο να προσφέρει στον Απόστολο το ιερό κρανίο μέσα στη θήκη (1773 μ.Χ.). Ανέλαβε τις δαπάνες ανέγερσης του ναού του μοναστηριού του Αγίου Αναστασίου στην Περιστερωνοπηγή και την αγιογράφιση εικόνων του εικονοστασίου του. Ανακαίνισε τους ναούς Νικόκλειας, Δρούσιας, Δρύμους, Αρόδων, Θελέτρας, Φιλούσας Κελοκεδάρων και πολλών χωριών. Ανακαίνισε επίσης τα μοναστήρια της Χρυσορροϊάτισσας (1770 μ.Χ.), του Σταυρού Ομόδους και του Σταυρού Μίνθης. Διασώζονται ακόμα σε όλη την επαρχία πολλές αξιόλογες εικόνες φιλοτεχνημένες στην εποχή του.

Ο Πάφου Πανάρετος ανέλαβε εξ ολοκλήρου τα έξοδα της έκδοσης του έργου του Αθηναίου φιλοσόφου Θεοφίλου Κορυδαλέως «Περί γενέσεως και φθοράς κατ' Αριστοτέλην» (1780 μ.Χ.). Βοήθησε επίσης οικονομικά στην έκδοση του βιβλίου του Αρχιμανδρίτη Κυπριανού «Χρονολογική Ιστορία της Κύπρου» (1788 μ.Χ.). Ήταν φίλος με τον αρχιεπίσκοπο Κύπρου Φιλόθεο, ο οποίος ήταν πολύ μορφωμένος. Συμμετείχε στο γράψιμο και έκδοση συνοδικών εγκυκλίων επί Αρχιεπισκόπου Χρυσάνθου. Με ενέργειές του το 1774 μ.Χ. καταγγέλθηκαν τοπικοί άρχοντες στο Σουλτάνο για κακοδιοίκηση και το 1783 - 84 μ.Χ. αναχώρησε μαζί με τους άλλους Μητροπολίτες για την Κωνσταντινούπολη, όπου πέτυχαν να παυθεί από το Σουλτάνο ο τύραννος Χατζημπακκής.

Θαυματοουργούσε ενώ βρισκόταν ακόμα στη ζωή. Το συναξάρι του αναφέρει ότι επετίμησε ένα ιερέα, ο οποίος έλεγε ψέματα και ορκιζόταν ότι δεν καταχράστηκε χρήματα, να σιωπήσει και εκείνος έμεινε βωβός. Άρρωστος, λίγο πριν το θάνατό του, ο ιερέας έστειλε επιστολή και ο επίσκοπός του πήγε προς αυτόν. Αφού μετανόησε και ζήτησε συγγνώμη, λύθηκε η γλώσσα του.

Ο Άγιος Δεσπότης εξεδήμησε προς Κύριον το 1790 μ.Χ. Τόση ήταν η αρετή του αγίου, που προείδε το θάνατό του, και έσκαψε ο ίδιος το μνήμα του, στο χώρο που σήμερα βρίσκεται το ιερό του καθεδρικού ναού Αγίου Θεοδώρου στην Πάφο. Προείδε ακόμα ότι κατέφθασε στο λιμάνι της Πάφου ο πρώην επίσκοπος Καρπάθου Παρθένιος, έστειλε τον έφεραν και τον φιλοξένησε. Ο Παρθένιος τον κήδεψε κιόλας την επομένη. Έγινε μάλιστα μάρτυρας θεραπείας φτωχού παράλυτου, ο οποίος είχε προστάτη τον επίσκοπό του, την ώρα που έβγαζαν το λείψανο από τη Μητρόπολη.

Ο άγιος είχε δώσει εντολή να τον ενταφιάσουν με τα ρούχα που φορούσε. Ο πρωτοσύγκελός του όμως, από αγάπη για τον πνευματικό του πατέρα, τον παράκουσε για πρώτη φορά και τότε βρέθηκαν οι αλυσίδες που σε κάποιο σημείο είχαν εισχωρήσει στη σάρκα του. Ο λαός του Θεού αναγνώρισε την αγιότητά του αμέσως μετά το θάνατό του, και η επίσημη κατάταξή του στο αγιολόγιο της Εκκλησίας της Κύπρου έγινε επί των ημερών του Κυπρίου Πατριάρχη Κωνσταντινουπόλεως Γερασίμου Γ' (1794 - 1797 μ.Χ.).

Οι αλυσίδες του βρίσκονται σήμερα στην Ιερά Μονή Σταυροβουνίου. Παλιά τοιχογραφία του αγίου βρίσκεται στο νησί Σαλαμίνα της Ελλάδας, ενώ αργότερα κατασκευάστηκαν εικόνες του σ' όλη την Κύπρο.

Η Πάφος τιμά ιδιαίτερα τον Άγιο Πανάρετο και μάλιστα προς τιμή του ο Μητροπολίτης Πάφου Χρυσόστομος ο Β' ανήγειρε ναό στο χωριό Κολώνη (1989 μ.Χ.).

Λειτουργικά κείμενα

Απολυτίκιον

Ἦχος πλ. α'. Τὸν συνάναρχον Λόγον.

Τὸν τῆς Πάφου Ποιμένα θεῖον Πανάρετον, ὡς Ἱεράρχην Κυρίου ἀνευφημήσωμεν, ὅτι ἐργάτης συνετὸς ὄντως καὶ ἄριστος, ποσῶν τῶν θείων ἀρετῶν, καὶ Ἁγίοις θαυμαστὸς ἐγένετο ἐπ' ἐσχάτων, καὶ πάντων προστάτης καὶ φύλαξ, τῶν ἀνυμνοῦν τῶν αὐτοῦ τὴν κοίμησιν.

Αγιογραφίες / Φωτογραφίες

Άγιος Πανάρετος Αρχιεπίσκοπος
Πάφου

Άγιος Πανάρετος Αρχιεπίσκοπος
Πάφου

Άγιος Πανάρετος Αρχιεπίσκοπος
Πάφου

Άγιος Πανάρετος Αρχιεπίσκοπος
Πάφου

Σχετικές συνδέσεις

---

1. [Σύναξη της Παναγίας της Χρυσορρογιάτισσας](#)

Παραπομπές

---

1. [Ιερά Μητρόπολη Πάφου](#)